

Naročna lista:

Celo leto . . . K 50.—
Pol leta . . . „ 26.—
Četrť leta . . . „ 13.—
Zunaj Jugoslavije:
Celo leto . . . „ 66.—

Posamezne številke
na štirih straneh 60 v.

Uredništvo i. upravništvo:
Maribor, Koroška ulica
št. 5. — Telefon št. 220.

Inserati ali oznanila
se računajo po K 1.80
od enoredne petivrstice:
pri večkratnih oznanilih
popust.

„Straža“ izhaja v pon-
deljek, sredo in petek.
Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more
govoriti vsak dan od
11. do 12. ure dopoldne.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

55. številka.

Maribor, dne 26. maja 1920.

Letnik XII:

Zakaj — v Maribor?

Jože Stabej.

S tem, da se bo vršil mesec julija in avgusta 1. Lov Mariboru I. slovanski orlovski tabor, bo do-
bila ta izredno važna severna postojanka Jugosla-
vije mladane svetoven sloves. V merodajnih krogih
pa sem imel večkrat priliko slišati: zakaj se ni iz-
bralo za to kakšnega večjega mesta, češ, da Mari-
bor je premajhen in da nima ničesar pokazati? Ker
pa sem ravno jaz tisti, ki sem morda pri izbi Mar-
ribora za I. slovanski orlovski tabor največ skriv,
hočem povedati v par mislih nekaj razlogov za to.

Ni še ravno dolgo, ko se je reševalo na mirovni
konferenci v Parizu mariborsko vprašanje. Nemci
so bili zastavili vse svoje sile, da bi dokazali „nem-
ški značaj“ mesta in bližnje okolice in so se poslu-
ževali pri tem vseh dovoljenih in nedovoljenih sred-
stev. (Ob tej priliki opozarjam na znanstveno razpra-
vo prof. Fr. Kovačiča „Mariborsko vprašanje“ v
„Casopisu za zgodovino in narodopisje“ 1920, strani
14 in nasl.) In kdor opazuje življenje v Mariboru,
vidi, da so Nemci in nemčurji Jugoslaviji še venomer
zelo sovražni in pikajo kakor gadje na vse, kar je
jugoslovanskega in čakajo še vedno „rešitve“ iz raj-
ha. Kolikor ni nekoliko prevdarnejših, si mislijo se-
danje stanje samo začasno, dokler ne napoči „ura.“
Vse slovenske naprave in prireditve dosledno prezir-
ajo, se jim postavljajo po možnosti nasproti, drže se
kakor država v državi — v kolikor jim niso peroti
vsak dan kraježe.

Slovenci, Jugoslovani v Mariboru rabijo pod-
krepitev celokupnega naroda Srbov, Hrvatov in Slo-
vencev, ki stoji za njimi kakor en mož brez razlike.
Grdo, sebično strankarsko natolcevanje je zato pisa-
nje „Obzora“ od 9. t. m. in nekaterih slovenskih list-
ov, ki zaevilijo, kakor če stopiš mački na rep, ko se
omeni I. slovanski tabor v Mariboru. Se grše pa je,
ker razglašajo v svet zavedno laž, da Orel ne pozna
narodnosti, da bo prireditve katoliških kulturnih or-
ganizacij samo protinarodna, papeška manifestacija,
in slične bedarije. Brezmejna zloba! S tega mesta
povem danes javno, da ima I. slovanski orlovski ta-
bor v Mariboru vseprej državno-narodnostni značaj,

ko pa kakšnega strankarskega. Ravno zato se bode
vršil v Mariboru! Tisti, ki so tabor zasnovali in ga
določili v Maribor, so imeli najprej v mislih: ves
kulturni svet naj izve in se prepriča na lastne oči,
da naše marnje na pariški mirovni konferenci niso
bile lažne in prazne, da je Maribor s širšim okrož-
jem nesporno sestavni del jugoslovanskega ozemlja s
slovenskim prebivalstvom, vse drugo pa da je neisti-
nitost in sovinstična potvorba. In ali je to mogoče
doseči na lažji način, kakor s svetovno prireditvijo
kulturnih organizacij, ki se je udeležijo v večjem ali
manjšem številu zastopniki Jugoslovanom prijaznih
kulturnih narodov, pa tudi onih, ki se žele z nami
spoznati in sprijazniti! S tiskom, z živo besedo in z
narodnimi manifestacijami bodo poučeni na licu me-
sta o resnici, ki je prej še morda niso slišali ali vsaj
o njej niso bili docela uverjeni. Zato v — Maribor!

Slovenec je bil primoran sužnjiti tujcu, zato ne
zna po osvoboditvi takoj razmahniti svojih sil. Boječ
in plah je. Nemškomisleče usmerjenje prebivalcev v
Mariboru znači to slabost in zato dvomijo nad zmago
jugoslovanske misli, ne pa, da bi res vedeli zakaj.
Vajeni so bili moči, ki nadvladuje in imponira, ki je
utelešena v masi. In o vsem tem se bodo mogli pre-
pričati ob dneš I. jugoslovanskega orlovskega tabora
najbolje, ko bodo jasno spoznali neomajno veljo ju-
goslovanske posesti Maribora in vse nji po pravici
pripadajoče zemlje tja do Jadrana. Narodnostna ma-
nifestacija v soboto, dne 31. julija, popoldne, jim bo
o vsem tem govorila neoporečno, najsi skritim in o-
pazujočim za okenskimi zastori in drzne misli jim bo-
do padale pod mizo. Če čakajo res na to — tudi v tem
jim bo ustrezno! Zato — v jugoslovanski Maribor!

Poleg narodnostne točke pa sta še zlasti drugi
dve, ki ne prideta za I. slovanski orlovski tabor v
Mariboru nič manj v poštev: kulturna in narodno-
gospodarska. Premišljena je Kovačičeva trditev na
drugem mestu zgoraj omenjenega časopisa, ko pravi,
da je treba „tukaj ob severni državni meji paralizir-
rati tuji, dokaj močan, a naši državi več ali manj so-
vražen kulturni vpliv“ in da „naj nam torej nihče ne

očita separatizma, če glasno povdarjamo, da Mari-
bor mora ostati duševno ognjišče za severni kot naše
države, ki ga predstavlja bivša Spodnja Stajerska s
Prekmurjem in vzhodnim delom Koroške.“ Te zavesti
je pa treba predvsem Jugoslovonom samim in v Ma-
riboru, naj se o vsem tem bolje pouče. (Opozarjam
Zgodovinsko društvo v Mariboru, kakor domačo kul-
turno organizacijo, naj porabi dotične dni dobro v
svoje kulturne namene.) Zlasti Hrvati in Srbi bodo
opozorjeni na to točko, vendar nič manj tudi na gos-
podarsko važnost Maribora. Želimo, da bi moglo tu-
di gledališče prirediti takrat predstave, kakor je v
načrtu, in katerakoli kulturna organizacija bo hote-
la pokazati takrat jugoslovanskemu, slovenskemu in
drugemu kulturnemu svetu svojo dolžnost! Izostale
bodo seve tiste, ki se boje „črnega protinarodnega
klerikalizma“, ki ga na njih veliko žalost na taboru
nikjer ne bo. Najlepše bogastvo more pokazati na-
rod, ko je na tem, da izloži pred svetom svoje kul-
turne dobrine. In to se mora zgoditi predvsem na na-
šem narodnem in državnem severnem braniku, ker
so trdili o njem, da svoje domače kulture nikdar še
niti imel ni in ki je v resnici rastele le preveč pod
tujim vplivom, dasi je „naša mirovna delegacija mo-
gla pred svetom pokazati na stvarne kulturne uspe-
he, ki so jih Slovenci kljub najneugodnejšim razme-
ram dosegli v Mariboru in v marsičem celo preko-
sili veliko srečnejše Nemce.“ Na vse to moramo opo-
zoriti nujno najprej same sebe, ker dejstva izgublja-
mo preradi izpred oči. Malenkostnega in neprevdar-
nega pojmovanja, ki se nas včasih polašča, se mo-
ramo otresti, presojeti moramo s trezno razumnostjo
naš kulturni položaj na severni državni meji. Na to
pač ne bi mogel nikdo dovolj opozoriti, ker z rastjo
ali padanjem kulture je v najjačji zvezi rast in pro-
cvit posameznih narodov in držav. Stališče in po-
men Maribora v gospodarskem oziru sta razvidna iz
postojanke same. Treba je le opozoritve na to, kar
se bo s prireditvijo I. slovanskega orlovskega tabo-
ra nedvomno zgodilo.

Teh par misli sem nakazal v svrhu povdarka,
da je prireditve I. slovanskega orlovskega tabora ra-
vno v Mariboru prav srečno izbrana in v povsem
določenimi nameni v korist jugoslovanske narodno-
državne stvari. Obenem pa naj bi bil to pouk vsem

LISTER.

P. J. Knoblar.

Iz Jugoslavije v Ameriko

(Pismo, Chicago Ill., 26. marca 1920.)

Dne 9. februarja smo se poslovili od Ljubljane
ter odpeljali opoldne z brzovlakom proti Trstu. Na
Vrdu pri Vrhniku smo prestali zamudno pregledova-
nje prtljage. Za tobakom najbolj stičejo carinarji in
ga zaplenijo; mi ga nismo nič imeli v zalogi, torej
smo gladko prišli skozi, posebno, ko smo rekli, da
gremo v Ameriko, toraj od nas ne bodo Italijani i-
mež nikakega dobička potom tihotapstva.

Drugo pregledovanje prtljage od strani Italija-
nov je bilo v Logatcu: videti je bilo, da bi se radi
prikupili Slovincem: napiso po povsod dvojezični, i-
talijansko-slovenski, tudi tolmača Slovenca, kakega
fantalina vlačijo carinarji po vlaku gori in doli, ko
pregledujejo prtljago. So pa zelo uljudni in kar nič
malenkostni, le po slovenskih časopisih poprašujejo
pod pretvezo, da bi jih radi čitali, v resnici pa, da
bi jih zaplenili. V Trstu smo došli ob 5. uri popoldne.
Ker smo nameravali peljati se z orientno-ekspresnim
vlakom proti Parizu, tega pa še ni bilo v Trstu, za-
to smo tamkaj prenočili pri g. Brunon Kratzig. Dru-
gi dan smo prabilili v Trstu čakaje na omenjeni vlak
do pol 6. ure zvečer. Na postaji nam niso mogli po-
vedati, jeli bomo sploh dobili prostor v spalnem vo-
zu; poleg bi bilo treba plačati za posteljo 280 lir in
za vožnjo posebej 350 lir za eno osebo. To nam je
bilo preveč. Zadnjih deset minut smo se odločili za
navadni brzovlak, kupili vozni listek do Milana in
najdi na vlak. Ker smo prišli zadnji, seveda nismo
dobili prostora, stiska po italijanskih vlakih je ena-
ka, kakor po jugoslovanskih. Stali, čepeli, sedeli smo
na trdih kovčegih celo mrzlo noč na hodniku. Mene

je usoda doletela, da sem bil za pestunjo malemu,
mladem psu. Revše je prezebovalo v kotu in vedno
cvililo ter praskalo me po nogah, dokler ga nisem
vzel v naročje, kjer se je pomirilo in zaspalo. Jaz
pa sem v njem imel naravno peč, ki me je grela do
Milana.

V Milan smo došli ob 7. uri v jutro. Tu smo si
kupili vozni listek do Pariza. Toliko smo vjeli časa,
da smo popili čašo kave in kupili savelenico chianti-
vina za na pot. Sedaj smo dobili prostora dovolj v
vlak. Malo manj nego do Turina smo se vozili med
sámim rižnim poljem in vinogradi, trsem v brajдах.
Sedaj sem razumel, zakaj je Radetzkijeva konjenica
svoj čas preklinjala te kraje: vsled nepreglednih tr-
snih ograj, ki se enako žičnim ovirami sedanjega vo-
jevanja razpenjajo več milj na dolgo in široko, je bi-
lo naglo prodiranje na konjih nemogoče.

Ob 10. uri 11. februarja smo prišli v Turin,
kraljevo piemontsko mesto. Njegova zunanost pričča,
da je bila nekdanja prestolnica savojske dinastije. V
čakalnici I. razreda smo obedovali: jedli dobrote ma-
ter, tet, sester in drugih dobrih ljudi, ki so nam v
svoji dobrodušni skrbi toliko naložili v popotne
torbe, da bi bili lahko shajali od Ljubljane do New-
Yorka in nazaj, pa še nekaj dalje. Namočili smo bo-
žje darove s chiantijem, ki smo ga kupili v Milanu.

Ob pol 2. uri popoldne smo odrinili iz Turina
proti Parizu. Prekrasna vožnja ob vznožju piemont-
skih gora! Ni čuda, da smo ob pogledu nanje, spo-
minjajoč se domačih planin, zapeli vse pesmi, kar
smo jih znali: pri tem sta nam pridno pomagali dve
Slovenki, ki sta se vozili z nami v Ameriko. Mimo
najvišje gore alpskih dežel, Mt. Cenis (Seni) imano-
vane, smo, ob hudih strmih in prepadih srečno
privozili do francoske mejne postaje Modane ob 9.
uri popoldne. Tu smo prebili najzoperniši dve uri
celega potovanja na italijanskem in francoskem ca-
rinskem uradu. Kakor k darovanju okoli oltarja, vsak
s svojim nepotrebno težkim kovčgom, smo po polže-
vo ležli drug za drugim mimo carinarjev. Ze v vlak
blizu francoske meje smo si pripeli slovenski trak

na prsi: ta je delal čudeže celo nadaljno pot: kaza-
je nanj in s pripombo, da smo Jugoslovani, ki gre-
mo v Ameriko, smo brez vsakih ceremonij prišli sko-
zi. V vlak so nam drugi zasedli prostore. Stali smo
v luži po hodnikih: hud dež nam je zanašal vodo
skozi špranje v voz. Ze smo se udali v osodo, da bo
treba zopet eno noč prebiti na hodniku — spomnil
sem se s hrepenejem milanskega psa — kar nasto-
ne nekaj šunder in prepir v drugem koncu voza.
Kaj je bilo? Sprevodnik je iz kupeja gonil potnike.
Italijane, ki so med našim opraskom na carinskem
uradu v Modani zasedli naše prostore v II. razredu
z voznimi listki III. razreda in se nam škodoželjno
smejali, ko smo kot sv. Martina gos stali na eni no-
gi v preplavljenem hodniku. Zopet je jugoslovanska
trobojnica, odičena z nekaj Franki, ki so kar tako
slučajno našli pot v sprevodnikovo pest, delala ču-
deže: sedaj so Italijani kleli in se jim mi opraviče-
no smejali. V toplem kupeju smo dremali do jutra.
Mimo Lyonsa smo se peljali po noči, zgodnje jutro
nas je našlo ob Seini, francoski reki, pojni čolnov in
malih parnikov. Niti toliko ni široka, kakor Drava
ob Mariboru: ker pa je počasna in globoka je tudi
plovna in važen činitelj v prometnem življenju Pa-
riza.

Ob svitu drugega dneva, 12. februarja smo že
videli sledove bojev ob prodiranju Nemcev proti Pa-
rizu pred bitko ob Marni: porušene vasi, požgane
cerkve. Tudi v predmestju Pariza se je videla tu in
tam podrtija, najbrž delo zloglasnega nemškega to-
pa, veika Berta imenovanega, ki je streljal od mesta
Soisson nevem koliko preko sto kilometrov proti gla-
vnemu mestu Francoske.

Francoz ljubi nemoteno družinsko življenje; za-
to ima, rajši malo hišico za se, nego veliko stanova-
nje v najemniški hiši. Mali šestletni dečko, Vinko,
sin Slovenke sopotnice, je vskliknil: Mama pogledite,
kako imajo majhne hišice! dasiravno sam tudi z do-
ma ni bil vajen gledati veliko večjih, se mu je lič-
nost malih hišic dopadla.

Dalje prihodnjic.

strankarskim časnikarskim razgrajajem, ki kričijo: ne v Maribor, ampak — v Prago; ker Maribor ne more služiti slovanstvu, zbrala se bo le „črna internacionala.“ Da bodo pa slavile svoj veliki dan svetovne kršćanske kulturne organizacije, v prvi vrsti mladinske, to nam je popolnoma prav; zaupati jim smemo, da bodo storile kar najbolje svojo dolžnost in sicer v delu, ki gradi in je v prid vesoljnemu človeštvu.

Ženska volilna pravica.

Za Slovenijo je uveljavljena ženska volilna pravica — za enkrat vsaj za občinske volitve. Samo na sebi je to tako naravno in dosledno, da je nerazumljivo, čemu bi se o tem prepirali. Pred postavo je ženska že davno popolnoma enakopravna z moškim: če ukrade, jo zapro, če ne plača davka, jo pride rubiti birič — popolnoma, kakor moškega. Nositi mora vsa državna bremena: če hoče odposlati pismo, mora prilepiti znamko če se hoče peljati po železnici, mora kupiti listek, ne gre sama k vajakom, zato pa mora dati moža, sina ali ženina. Tudi naravne dolžnosti in potrebe so enake: če je lačna, mora piti, če je naga, se mora obleči. Čemu bi oraj ne smela voliti? Sme postati delavka, posestnica, učiteljica, doktorica — toda ne smela bi postati volilka!

A vendar najdem napisano črno na belem, da bi to ne smelo biti, ker so ženske bolj klerikalno nagnjene in to celo soproge in hčere sicer narodnih in naprednih mož, dajo se pa lahko preslepiti. — Kaj bi razbravljali, na katero plat so bolj ženske nagnjene! Vsakdo naj voli na tisto plat, na katero je nagnjen in če so ženske nagnjene klerikalno, naj tudi klerikalno volijo. Zato so pa volitve, da se pokaže kam je nagnjen. Če bi neteli, preden se komu da volilna pravica, najprej preiskovati, kam je nagnjen, bi sploh nikdar ne prišlo do volitev, ker vsakdo bo nagnjen na tako plat, ki komu drugemu ne bude všeč.

A še bolj čudna se mi zdi opazka, da so tudi žene sicer narodnih in naprednih mož nagnjene na drugo plat, kakor pa možje in očetje. Ideja, če je v resnici živa, mora biti zmogljiva in osvojevalna. A tu je zapisano, da so narodnjaki, katerih narodna ideja je tako mrtva, da ni mogla ogreti niti žene ali hčere. Kako bo tak narodnjak reševal narod in za narod navduševal druge, če pa ne more vplivati niti na svojo ženo. Kakšna napredna misel je to, ki se ne more uveljaviti niti v rodbinskem krogu.

Zares smilijo se mi taki narodnjaki in naprednjaki! Bilo bi zanje najbolje in najbolj častno, da se nikjer ne pokažejo in nikjer ne agitirajo za svoje ideje, ker med svetom gotovo ne bodo imeli večjega uspeha, kakor ga pa imajo doma. Razumel bi, da je v tem ali v onem slučaju žena ali hči tako nepristopna pametnim in dobrim nagnjenjem, da je niti mož ali oče ne more nagniti na pravo plat, toda nemožeče se mi zdi, da bi to bilo redno. Bolj verjetno bo, da so dotični možje in očetje taki slabotni, ki sploh niso zmožni, da koga vodijo, ali pa da je njihovo „narodno“ in „napredno“ naziranje tako zmedeno, da ne more imeti nobene privlačne sile. Pravijo — in rad verjamem — da stoji v takozvanem „narodno naprednem“ taboru velika večina slovenske inteligence. V resnici uboga inteligence, ki se boji lastnih žen in hčera!

Pravijo dalje, da se ženske dajo rajše preslepiti. A kdo jih bo preslepil? „Farovž, prižnica in spovednica, to je stara stvar“ — odgovarjajo. Res ne vem, kaj bi si misli? Oče ima hčer takorekoč neprestano pred očmi. Od malega vpliva na njeno vzgojo, vidi jo zjutraj, opoldne in zvečer, ter še večkrat vmes. Govori z njo oči v oči kolikor in kar hoče, ima nad njo očetovsko oblast. Pridigo pa sliši k večjemu enkrat na teden, a še tu nima nobenega neposrednega slika s pridigarjem in ne more z njim imeti dvogovora; k spovedi gre k večjemu enkrat na mesec, spovednika vidi samo skozi mrežico in časa ima nekaj minut. A se vendar nagne na drugo plat, kakor je oče. A kaj bi si še misli o ženi? Najbolje, da si ničesar ne misli, preveč bi mu moralo biti sram naše takozvane inteligence! Če mislite, da je vaša prava, pojdite med ljudi. Vas je veliko več, kot pa župnikov in kaplanov, pridete veliko več in lažje okrog pravite, da ste več študirani, da ste bolj izkušeni. Rad vam verjamem vse to. Ne morem si torej predstavljati, da bi normalno brihtna žena ali dekle bila čisto nepristopna vašim idejam, ako so bolj pametne in bolj koristne, zlasti, ako jih oznanjate vi, ki ste bolj učeni, bolj izkušeni, imate več prilike, da vcepljujete svoje nazore a mladi kaplan ali stari župnik bi si vse osvojil neizpodbitno, dasiravno ima na razpolago veliko manj agitacijskih sredstev. Toda, pravite, da duhovniki „bodo grozili z večnim ognjem in s prekletstvom na tem in na onem svetu.“ — A to vendar menda ni nič prijetnega in nič takega, kar bi moglo imeti posebno privlačno silo zlasti za ženske. Čudno torej in nerazumljivo, da bi ženske šle ravno za onim, ki oznanja neprijetne in hude reči, ne pa za onim, ki pripoveduje prijetne in dobre — ako so te bolj pametne in bolj pravilne?

Iz vseh teh ugovorov, ko sem prečital, sem naredil samo eno sodbo: kako slaba, brezplodna in brez vplivna je naša takozvana inteligence! Boji se žensk, celo lastnih žen in hčera, boji se revnih kaplanov in starih župnikov, boji se sama sebe in svoje lastne sence. Če je ženska zmožna, da se izuči za učiteljico in doktorico, da upravlja posestvo in vzgoji otroke, bo tudi zmožna, da se nauči prav voliti. Ženska volilna pravica je napredna in demokratska ideja, ter

mora obveljati in bo obveljala prej ali slej v polnem obsegu. S prepovedjo se napredek ne da ustaviti in če bi čakala onih časov, ko bodo ženske splošno nagnjene na vašo plat, bi morali z žensko volilno pravico čakati do svetega Nikola.

Politične vesti.

Jugoslavija.

Demokratsko časopisje sanjari o preosnovi pokrajinskih vlad po vzorcu centralne vlade. Vendar tako pisanje je le prazno besedičenje, ker je moč parlamentarnih strank v posameznih pokrajinah dokaj različna od moči v parlamentu. Radi tega dejstva se bodo tudi posamezne pokrajinske vlade preosnovale po čisto drugem ključu nego sedanja beogradska vlada. Nobena od pokrajinskih vlad tudi ne bo podala demisie. Sploh se pa preosnova pokrajinskih vlad doslej ni razpravljala na ministrskem svetu, ker bo ravno tozadevno merodajen predlog Protičev, ki se še ni vrnil iz Zagreba ter Ljubljane v Beograd.

Narodno predstavništvo je sklicano za danes.

Nov načelnik v ministrstvu za konstitucijo. Dosedanji načelnik pisarne ministrskega predsednika Andra Dimič je imenovan za načelnika v ministrstvu za konstitucijo. Na njegovo dosedanje mesto pride g. Dragotin Gojič in za tajnika dosedanji poslaniški tajnik v Londonu Nastas Ilič.

Sekvestri se razveljavljajo. Ministrstvo za trgovino in industrijo je sklenilo razveljaviti po 3. novembru 1918 razglase in odredene sekvestre nad lastnino, pravicami in interesi državljanov neprijateljskih držav na ozemlju bivše avstro-ogrške monarhije, ki pripada Jugoslaviji. Sekvestri se razveljavijo tudi pred ratifikacijo mirovne pogodbe, toda le sub titulo juris, ako na tem zainteresirane osebe izjavijo, da ne zahtevajo odškodnine in da z razveljavljenjem sekvestrov nimajo stroškov.

Italija.

Nova Nittijeva vlada je takole sestavljena: predsedstvo in notranje zadeve Nitti; zunanje ministertvo Scialoja; kolonije Ruini; zaklad Schanzer; finance Nava; dela Teano; poljedelstvo Michelli; industrija Abbiate; pravosodje Falcioni; vojna Rodino; mornarica Cecchi; pouk Torre; odredene pokrajine Lapeyna; pošta Paratore.

Nitti je v kabinetu imel oporo pri radikalni, konstitucionalni, demokratski in reformistični skupini in s tem bo imel tudi znatno večino. V opoziciji bodo od. socijalisti.

LDU. Trst, 24. maja. Stavka trgovskih uslužbencev, ki je trajala že četrty teden, se je končala v četrtek s poravnavo. Opoldne so bile trgovine v splošnem zopet odprte.

Mirovni posvet.

Mirovni posvet se je bavil zadnje dni ob navzočnosti maršala Focha z plebiscitom v okrožju Allensteinu in Marienwerderju in izdelal odgovor nemškemu in poljskemu odposlanstvu glede roka glasovanja. Mirovni posvet je odobril nemško-poljski dogovor glede železnic. Madžarski se tudi izroči odgovor in ogrsko odposlanstvo ima povelje za podpis mirovne pogodbe.

Čehoslovaška.

LDU. Praga, 24. maja. (CTU.) Predsednik Masaryk je sprejel predlog ministrskega predsednika Tusarja o sestavi novega kabineta. Predsednik si je pridržal kratek rok za končno sestavo. Ministrska lista bo objavljena v torek.

LDU. Paris, 24. maja. (CTU.) Minister za zunanje zadeve dr. Beneš je interveniral pri poslaniški konferenci v Parizu radi poljskega terorja v Tešinu ter javno obsodil poljske žrtve. V soboto je bil sprejet pri Millerandu. Razen z italijanskimi poslaniškimi krogi se je dr. Beneš pogajal zlasti s francosko vlado in z angleškimi krogi.

Poljska zahteva odstranitev čeških uradnikov in delavcev iz Tešina, ker sicer se bodo Poljaki postavili sami v bran. Poljski poslanec je celo zahteval, naj se prekinejo diplomatski odnošaji med Čehoslovaško in Poljsko. Ta predlog je bil oddan posebni komisiji.

Avstrija.

LDU. Dunaj, 24. maja. Kakor pišejo ponedeljski listi se v do ro povenih krogih razmišlja vprašanje ustanovitve mesta dunajskega nadžupana, ki bi stal izven političnih strank. Njegova naloga bi bila reprezentanca.

LDU. Dunaj, 24. maja. (CTU.) Kakor pišejo podeljski listi bo imela avstrijska republika 30 garnizij. Največje bodo na Dunaju, ki bo štela 8300 mož. v Gradcu z 2150 možmi, v Lincu s 1850 možmi, v Celovcu s 1050 možmi in v Solnogradu s 1000 možmi. Najmanjše posadke bodo v Enns, Radgoni in Schwatzu. Vsaka bo imela po 1000 mož.

Turčija.

Francosko posadko v Urfa, kateri je bil dne 19. aprila po bitnem obleganju obljubljen prost odhod, so napadli turški nacionalisti. Od 400 mož francoskega kroga pod poveljstvom evropskih častnikov je ostalo živih samo 100 mož.

Rusija.

Protiofenziva, katero so začele boljševiske čete proti poljski armadi, napreduje od dne do dne. Poljaki se umikajo na celi fronti v velikem neredu in med velikimi izgubami na mostvu in materijalu.

Velika manifestacija pred vratmi Celovca.

Dne 6. junija se vrši v Žrelec tik pred Celovcem velikanska manifestacija z istočasno otvoritvijo nove ceste Zrelec—Vetrinj. Ko so ob priliki zidanja te ceste pod pečinasto Sotesko razstreljevali skale, da je gromel in donelo v le-zdaj še nemški Celovec, so prestrašeni Celovčani zbegano šepetali: „Čujte, zidajo Jugoslavijo!“ Pokažimo 6. junija, da stoji za koroskimi Slovenci zares kot en zid, kot ena in nepobitna fronta vsa Jugoslavija.

Zato vabimo vse narodne in stanovske organizacije ter društva (pevska, telovadna, izobraževalna, strokovna itd.), vse za nas še tužni, a kmalu svobodni Korotan čuteče rodoljube, da prihite od blizu in daleč, iz vse Slovenije ter tudi ostalih delov Jugoslavije ta dan v Žrelec — tik pred puhla vrata Celovca, kajti ta slavnost mora biti velika manifestacija vsega slovenskega naroda za naš divni Korotan. Posebno dobrodošle so ženske v narodnih nošah, Sokoli in Orli v krojih, pevski zbori s pesmaricami ter društva in druge skupine z zastavami ali napisi.

Na vspredu je predpoldan ob 11. uri otvoritev ceste s slovesno službo božjo na prostem, po sv. maši obhod po Žrelec, nato pa shod, na katerem govore naši najuglednejši govorniki in govornice. Popoldne po obedu pa se vrši velika veselica na vrtu grajske gostilne z vojaško godbo, petjem Glasbene Matice iz Maribora in raznih pevskih zborov, igro, telovadbo, srečolovom, kegljanjem na dobitke, tekmovalnem lepote in pristnosti narodnih noš, šaljivo pošto, plesom itd. V šotorih se bo prodajalo jedila, slašice, kavo, tobak, pijače i. dr. — Natančni spored in vozni red posebnih vlakov k tej manifestaciji se pravočasno objavi. Soudeležbo je prijavila že večina narodnih društev iz raznih delov Slovenije. Prosimo da društva in razne korporacije javijo do 31. majnika t. i. približno število udeležencev Veseličnemu odboru v Žrelec, da zamore ta izvršiti primerne predpriprave. Obenem prosimo, da 6. junija odpadejo vse večje prireditve druge, da se tako omogoči nemotena in vsestranska udeležba tega narodnega tabora pred vratmi Celovca. (Na razna vprašanja udeležencev, ki rabijo železnico Maribor—Grabstajn, odgovarja g. Mirko Vauda, komisar za tujski promet v Žrelec.)

Na sestege junija dan

Celovec naj vidi,

Da naš je in bo Korotan!

Zato pa le v Žrelec vsak Jugoslovani!

Dnevne vesti.

Castno občanstvo občine: Jarenina, Pesniški dvor, Vukovski dol, Polička vas in Kaniža so imenovali gospoda generala Majstra in okraj glavarja Lajšiča svojim častnim občanom in to z ozirom na nevenljive zasluge, ki sta si jih stekla za obmejne Slovence ob usodepolnih zgodovinskih dneh.

Himen. Na binkoštno nedeljo je bil poročen v Puščavi g. železniški uradnik Dorče Gajšek z gospico Tilko Kormanovo iz Cinžeta. Poročal je g. Januš Golec. Na gostiji so nabrali gostje za mariborsko Dijsko kuhinjo 1000 K. Mlademu paru častitamo!

Poročil se je v St. Juriju ob Ščavnici načelnik tamkajšnjega Orla Jakob Kozar z mladenko Marijo Vršič. Oba sta bila člana pevskega zbora in naših katoliških narodnih društev. Obilo sreče in blagoslova v novem stanu!

Kaj dela naša vlada? Iz poročila v „Slov. N.“ od 18. t. m. posnemamo, da je imela sokolska župa Ljubljana I javno telovadbo na Ježici pri Ljubljani. Ob tej priliki je Sokole pozdravil starosta Sokola in imel govor br. dr. P. Pestotnik. V četrtek na Vnebohod pa je imel Orel v Hočah pri Mariboru javno telovadbo. Vložil je prošnjo na poverjeništvu za notranje zadeve, da izjemoma dovoli pozdravne nagovore. Poverjeništvu je veselico dovolilo, prepovedalo pa je vse govore, tudi pozdravne. Kaj pomeni ta dvojna mera? Tu imamo opraviti z malomarnostjo v poverjeništvu za notranja dela, ali pa vlada še vedno dvojna mera, ena za Orla, druga za Sokole.

Politična zborovanja zopet dovoljena. Znotrajni minister je zopet dovolil politična zborovanja v Hrvatski in Sloveniji.

Javno vprašanje Jugoslovenski matici. Jugoslovenska matica se je ustanovila kot popolnoma nadstrankarska in samo je narodna organizacija in taka bi naj in tudi mora ostati. Čudno se nam zdi, da na matičnih shodih govori, nastopa in pozdravlja občinstvo v imenu demokratske stranke naddemokrat prof. Voglar, ki je onečasil s svojo strankarsko hujskarijo celo narodni praznik v Mariboru. Zagotavljam Jugoslov. matici, ako še bo nastopal na njenih zborovanjih politično zaleteli prof. Voglar, se bo strogo narodna in nadstrankarska organizacija kot je Jugoslov. matica razletela v strankarske črepije. Vodstvo Jugoslov. matice vprašamo: Ali je voljno za prihodnje preprečiti na matičnih zborovanjih in prireditvah nastop ljudem Voglarjevega strankarskega kalibra?

Država Italijav in Avstralske Skotije (podporno društvo) ima v torek, dne 8. junija, ob 10. uri

pojdne, svoj redni občni zbor v Mariboru, Flosarska ulica št. 4. Dnevni red: 1. Poročilo odbora. 2. Sprememba pravil. 3. Volitev novega odbora. 4. Slučajnosti. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Duhovniki v Primorju in v zasadenem ozemlju sploh, ki s prav apostolsko gorečnostjo delujejo med našim narodom, so se organizirali v „Zboru svečnikov sv. Pavla“, ki ima svoj sedež v Trstu. Organizacija je cerkvena, stanovska, ter ima namen, sedaj, ko duhovnikom v Primorju vojaška sila kruto zapira vsako vez z ostalimi stanovskimi tovariši v Jugoslaviji ter preprečuje vsako pobudo naše strani, da pripravljajo in podajajo sama svojim članom potrebne vsestranske pomoči. Pričela je izdajati posebno stanovsko glasilo „Zbornik svečnikov sv. Pavla“, da se krog njega zbirajo vsi slovenski in hrvaški duhovniki ter od njega prejemajo izobrazbe in navodila. Glasilo je razdeljeno v več oddelkov, ki so zaporedoma posvečeni znanstvu, ascezi in pastirstvu, pregledu po Cerkvi in po svetu ter notranji „Zborovi“ organizaciji. Cena „Zborniku“ je 15 lir letno. Pri naročilih posreduje uprava našega „Casa“ v Ljubljani Jugoslovanska tiskarna.

Povišanje doklad umirovljencem. Finančni minister je povisal vsem umirovljencem doklade za mesec junij. Odslej se ne bo več oziralo na to, ali imajo umirovljenec tudi postranski zaslužek ali ne.

Za dijaško kuhinjo. Na pogrebu veleč. g. žup. Jakoba Menhart pri Veliki Nedelji je nabral ormoški kaplan za mariborsko in ptujsko dijaško kuhinjo 800 kron, ki so se razdelile polovično na obe kuhinji.

Čudne razmere v našem orožništvu. Neko okrajno orožniško poveljstvo je zaprosilo komandanta 5. orožniške brigade v Ljubljani, znanega Oskarja Vidica, da se naj kazenska zadeva nekega orožnika, kateri se nahaja že od 26. novembra 1919 v preiskovalnem zaporu, ne da bi bil ali obsojen, ali pa izpuščen iz preiskovalnega zapora, pospeši in zaključi. Na to prošnjo je komandant Vidic dal sledečo modro pismeno rešitev: „Sodniško preiskavo zoper orožnika C. se sedaj od tukaj ne more pospešiti, ker radi razpustitve posameznih vojaških sodišč brigadnemu poveljstvu ni znano, kje se nahaja dotični obtožni raport.“ Torej zaradi tega, ker se je izgubil dotični akt naj orožnik C. sedi morda še eno leto v preiskovalnem zaporu?

Pri naših železnicah je še vedno stara navada v krvi, da se ne sme na noben način prikloniti ob nedeljah in praznikih nekaj rezervnih vozov za izletnike. To brezobzirnost smo najbolje opazili sedaj ob binkoštnih praznikih, akoravno smo to vajeni opaziti vsako nedeljo. Ze na postaji Fala je bil vlak prenapljen, v Rušah so čakale trume ljudi, isto v Bristrici in Limbušu. Karte se prodajajo, prostora ni v vozovih, forej se nastavljajo ljudje na hodnikih, postopnjicah. Kaj bi storila železniška uprava, ako bi se pripetila vsled njene brezobzirnosti kaka nesreča? Prosimo, da se ozirate malo bolje na potujoče občinstvo, osobito na izletnike. Kdor plača sedež, ga ima tudi zahtevati. Vozov imate menda vendar dosti, ali mari je temu kriva komoditeta?

Boroovič umrl. LDU. Ljubljana, 25. maja. Po poročilih, došlih iz Celovca, je v noči od 23. na 24. maja tamkaj umrl bivši avstrijski maršal Svetozar Boroovič.

Francoski predsednik ponesrečil. LDU. Pariz, 24. maja. (CTU.) Predsednik Deschanel je pri vožnji v Montegrisu padel z vlaka. Pri tem je dobil le lahke poškodbe. S prefektore v Montegrisu je telefoniral v Elysee, da pomiri svojo rodbino. Njegova soproga in ministrski predsednik Millerand sta se odpeljata v Montegrisu.

„Nova pravda“ se je preselila v Ljubljano in se med tamšnjimi staroliberalci primerno poliberalila. O tem priča cela št. 11, posebno uvodni članek, ki pogreva stviri, katerih se bi že rajni urednik „S. Naroda“, Malovrh, sramoval.

„Narodna politika“, dnevnik Hrvatske pučke stranke, bo vsak teden enkrat izšla kot glasilo krščansko socialnega delavstva na Hrvaškem.

Hrvatska ljudska (pučka) stranka je dobila samo v kmetskih občinah nad 650 odbornikov. Po statistiki hrvatske vlade, ki je ljudski stranki nasprotna, je dobila 286 občinskih odbornikov, toda vladna statistika je potrjena. Tajništvo Demokratske stranke je v svojem izveščju celo pisalo, da je ljudska stranka dobila pri volitvah samo 81 mandatov.

Hrv. ljudska (pučka) stranka se vrlo giblje. V Požegi je začela izdajati nov list „Pučka sloboda“, ki je izvrstno urejan.

Hrvatska pučka stranka je te dni osnovala novo tajništvo za Slavonijo v Osijeku.

Orlovski tabor v Mariboru in Hrvatje. „Pučka sloboda“, glasilo Hrvatske pučke stranke v Požegi, prinaša v 4. št. navdušen poziv, da se Hrvatje udeležijo orlovskega tabora v Mariboru, ki bo velika manifestacija krščanske misli, krščanske izobrazbe, krščanskega dela in krščanskega bratstva. Katoliško mladino, katoliško dijaštvo, kmete, delavce, duhovnike, učitelje, uradnike in prosvetne delavce, katoliške matere in žene, vse, vse poziva, da pohite 29. julija v Maribor, kolikor mogoče v narodnih nošah.

globe. V sled te kazni je bila ptujska frakarija po konci, tega verižnika je na vse načine ščitila in rekurala proti tej obsodbi. Radovedni smo, kaj bo rekla druga instanca. In kdo je ta Divoki? Mož je rojen in pristojen na Nižje Avstrijsko; ne zna niti besedice slovenski, a kljub temu pa danes po en in pol letu preobrata službuje v Jugoslaviji. Neverjetno a resnično. Divoki je germanski razgrajac, živi vsled matnih dohodkov veriženstva zelo razkošno in potratno. Kretal se je večinoma v ptujskih frakarskih krogih in našel tudi tam zaščito, kakor vsi ptujski nemčurji. Naše poštene ljudi se na vse načine sikanira in zapostavlja, a sovražne tuje elemente pa se protežira. Zahtevamo, da se tega človeka, takoj izzene, tja kamor spada. Našo ptujsko frakarijo, ki sliši na ime JDS in ki se brati z našimi najhujšimi sovražniki, pa opozorimo, da bomo šli v podobnih slučajih z imeni na dan.

Pred kratkim smo poročali, da je ptujska sodnija zaprla znanega razprajaca in hujskača, komunisto Rože ta. BT je kakih deset dni v preiskovalnem zaporu in potem spuščen na svobodo, seveda proti predpisanim pogoji. Komaj da je zadobil zaželjeno svobodo, je takoj zginil iz Ptuja, ter se odpeljal v Gradec poročat. Med njegovo odsotnostjo pa naenkrat pride od državnega pravdnštva v Mariboru ukaz, da se ga, takoj zopet aretirajo. Policija je prežala vsled tega več dni nanj čakala pri vlakih. In res, gospod Rože je pridrdral dne 17. maja z vlakom, ki prihaja iz Maribora. Namesto pa, da bi se ga takoj aretiralo, se ga je pustilo lepo na stanovanje. Hoteli so ga še le v stanovanju aretirati. Rože pa, ki je med potje od kolodvora na stanovanje zvedel, kaj ga čaka, je prišel pri enih vratih noter, obvestil svojo ženo zakaj gre, ter pri drugih vratih zginil. Policija in orožništvo ga išče, a do sedaj brezuspešno. Kakor čujemo, jo je Rože popihal čez mejo, a žena pa se tudi pripravljala na odhod s pohištvom vred v lačenbergerjevo deželo. Lepa blamaža za policijo. Zanimivo pa je izvedeti, kdo je Rožetu dal dovoljenje, odnosno potni list v Gradec, ko je vendar v sodni preiskavi. Pravijo od mestnega magistrata. Rože je bil namreč član sosveta in se je nahajal v dobrih odnosih z magistratno frakarijo.

Deželna vlada v Ljubljani je odredila, da se mestnemu magistratu v Ptuj oduzame delokrog politične oblasti prve instance, kakor se je to že zgodilo v Mariboru. Ko pa je pri seji mestnega sosveta prišla ta odredba na dnevni red, je nastala pri gospodih cela revolucija. Ropotali in rotili so na vse načine proti vladi, ter končno poslali energičen protest. Kaj se neki tako razburjajo tile gospodi? Tem ljudem ni za dobrobit ljudstva, ampak samo na tem, da obdržijo oblast v svojih rokah. Prepričani smo, da ne bo jim in njihovim prijateljem nemškutarjem protest nič pomagal.

Mariborske vesti.

Odvetniški izpit je pretekli teden v Ljubljani napravil dr. Juvan, koncipient v pisarni dr. Leskovarja v Mariboru. Srčno častitamo!

„Mariborski Delavec“ kaže, da baje „bivša klerikalna vlada na pritisk iz Ljubljane“ ni ugodila prošnji mariborskega gledališča za podporo. To je seveda zlagano. Ze demokratsko-socialistična vlada, katero je svoječas prof. Voglar toliko proslavljal iz rotovskega balkona, je imela časa dovolj, to prošnjo rešiti. Po časniških poročilih je tudi dovolila 20.000 K podporo. Voglarjev „prijatelj“ dr. Velikovič pa te svote ni izplačal, dasiravno je imel za to skoraj tri mesece časa. Denarja mu pa tudi ni manjkalo, saj je pri markiranju vzel ljudstvu 20% denarja. Da pa gledališče teh 20.000 K ni dobilo, je krivda mariborskega poslanca prof. Voglarja. Sedel je vedno v Mariboru, mesto da bi delal v Belgradu in interveniral pri svojih prijateljih v demokratsko-socialistični vladi, da izplačajo že dovoljeno podporo. Kakor poroča „Mariborski Delavec“, gresta baje zdaj prof. Voglar in general Maister v Belgrad, da izposlujeta podporo, katere „bivša klerikalna vlada na pritisk iz Ljubljane ni dala.“ K tej notici pribijemo kratko tole: 1. Nas bo zelo veselilo, ako gledališče dobi podporo. 2. Uverjeni smo, da g. general Maister, ki je dosedaj vedel stati popolnoma taktno nad strankami, v Belgradu prof. Voglarja ne bo podpiral kot strankar, temveč kot neprisiranski vojaški dostojanstvenik. 3. Naravnost škoda je, da gre intervenirat prof. Voglar. Kar on vzame v roke, se gotovo ponesreči. Kakor jo je svoječas polomil na rotovškem balkonu, tako bo gotovo g. generalu v Belgradu delal le težave. Naš predlog torej je: G. general naj intervenira sam, prof. Voglar pa še naj nadalje sedi v Mariboru, ker v Belgradu bo šlo boljše brez njega.

Dr. Pfeifer in resnicoljubje. Pred kakimi 14 dnevi se je poslavljaj dr. Pfeifer od Maribora. Vse mu je želelo: „Srečen pot!“ — pa „Nikar več nazaj!“ Le pešičica mariborskih demokratov je pretakala krodilske solze za njim, želeč si ga kmalu zopet nazaj. O ti zaslepljeni demokrati, ki ne vedo, kaj si želijo! Mi jim hočemo v kratkih potezah opisati g. dr. Pfeiferja in upamo, da bodo potem njegovi najboljši prijatelji rekli: Dragi Vilko, ostani miren, kjer si in nikar ne hodi na mariborsko solnce nazaj, da se ti maslo na glavi ne razstopi. Na Kranjskem okrog Krškega in Novogamesta je razširjena in znana povest o možu, ki zasluži, da se mu pljune v obraz. Ta povest je svoječas igrala tudi pred sodiščem v živo. G. dr. Pfeiferju mora ta povest gotovo biti znana, saj dr. Pfeifer dotičnega moža prav dobro pozna. Ze od mladosti, dasiravno se sam njegovega obraza

nikdar videl in tudi ne bo. Naš list je svoječas dr. Pfeiferju naštel celo vstvo neresnic, ki jih je ta izustil kot vladni komisar v časopisih ali pa v javnih sejah. Dr. Pfeifer nam nikdar ni poslal popravka, grozil je s tožbo, širokoustil se je v „Marib. Delavcu“ in v „Slov. Narodu“, da je vložil tožbo zoper nas, a vsa ta poročila so bila navadna laž — do danes nas dr. Pfeifer še ni tožil, ker si ni upal zato, ker smo pisali resnico in bi bili nastopili za vse dokaz resnice. Mož, ki si ne upa tožiti lista radi takih očitaj, je nemogoč kot samostojni voditelj kake občine ali okrajnega glavarstva. Kdo mu naj še zaupa, če se ga tolikokrat zasači pri neresnici! — Kaj porečejo demokrati k sledečemu dogodku: Ko je dr. Pfeifer oddal posle vladnega komisarja svojemu nasledniku, je dr. Leskovarja lepo prosil oproščenja in odpuščenja za vse, kar je pisal ali storil zoper njega ali zoper stranko. Ko je pa stopil na ulico, je takoj pozabil na to, začel se je biti ob prsi in širiti zopet neresnico. češ: „dr. Leskovar me je prosil odpuščenja.“ Pa ko bi še bil dr. Pfeifer s tem „farbal“ samo svoje pristase, naj bi še bilo! A on je šel in „nafarbal“ s tem tudi nekatere naše pristase, med temi visoke dostojanstvenike, da bi se pred njimi opral, češ: „Glejte, vse je bilo neresnično, kar se je pisalo in govorilo zoper mene, jaz sem čist in nedolžen, to spričevalo mi daje Vaš voditelj dr. Leskovar.“ In res so se našli lahkoverni ljudje, ki so verjeli to najnovejšo laž, katera se je trosila po mestu. Seveda če liberalce dr. Pfeifer kaj takega pove, potem mora že biti res?! Nekateri ljudje v Mariboru se še zdaj niso spametovjali. Poprej jim je bilo vse sveto, kar so lagali Nemci in nemškutarji zoper poštene Slovence, posebno zoper duhovnike, zdaj pa gredo na limanice liberalcem! A mi pa pravimo: Gospodje, ne iščite opore pri liberalcih, kjer je ne bodele nikdar imeli, temveč naslanjajte se na lastno stranko! — Evo še en donesek k dr. Pfeiferjevemu resnicoljubju! Dr. Lahova zadeva je našim čitateljem že znana. Dr. Pfeifer je spravil dr. Laha v Maribor s tem, da ga napravi za ravnatelja dijaškega doma. To pa ni šlo, ker so se uprli odborniki dr. Turner in dr. Rozina. Zato pa je dr. Pfeifer svojega prijatelja takoj napravil za „ravnatelja mestnih dobroteljskih zavodov.“ Tega mesta na magistratu do takrat še ni bilo, dr. Pfeifer ga je „sistemiziral“ za svojega prijatelja. Seveda se taka mesta ne ustanavljajo kar čez noč, ker stanejo mnogo denarja. Dr. Lah je dobival plačo IX. činovnega razreda, ne da bi za mestno občino bil kaj storil. Dr. Pfeifer vprašan o tej zadevi je dal častno besedo, da ni vedel, da se izplačuje dr. Lahu plača! V dekretu za dr. Laha se pa glasi zadnji stavek: „Sistemizirane prejemke navedenega činovnega razreda z narredbeno doklado bode te št. nov. počeni sprejeli pri mestnem knjigovodstvu.“ Na dekretu se nahaja lastnoročni podpis g. dr. Pfeiferja in on daje pod častno besedo take izjave! Uradnik, ki ne govori resnice ali ki pod častno besedo zanika resnico, si ne more pridobiti zaupanja ljudstva, zato je nesposoben za vsako mesto, posebno pa za vodilno. Gg. demokratom odkritosrčno svetujemo, da o tem dobro premišlujejo. Pošteni demokrati, če še sploh kje eksistirajo, bodo naredili križ čez dr. Pfeiferja, nepošteni pa bodo seveda še naprej kolebali za svojo zvezdo vodnico-repatico!

No vendar enkrat. „Mariborski Delavec“ je pred tedni pisal, da v Mariboru ni niti 200 klerikalcev. Zdaj jih je pa naenkrat izskaknil že 1000. No, čez par mesecev jih bo zopet našel par tisoč. Lepo znamenje za našo stranko, da se tako hitro širi. Demokratov vedno manj, klerikalcev vedno več! Če bo to šlo še dalje tako naprej, demokrati pri volitvah niti svojega brihnege Voglarja ne bodo spravili „skoz“, temveč bo „skoz“ padel.

Malo še počakajte. „Mariborski Delavec“ bi kar čez noč rad odstranil vladnega komisarja g. dr. Leskovarja ter na njegovo mesto spravil zopet „prijubljenega“ resnicoljubca dr. Pfeiferja. Mi pa pravimo: Le počasi. Najprej naj dr. Pfeifer popravi škodo, ki jo je napravil mestni občini s svojim slabim gospodarstvom in svinskimi kupcijami. Dr. Pfeiferju se ima občina zahvaliti, če bo morala plačati sedaj dunajskemu Warenverkehrsbureau 400.000 K; nje mu se ima zahvaliti, da bo morala plačati za njegove svinje 612.000 K izvozne carine. Ta milijon škode naj dr. Pfeifer popravi, sicer pa naj kolikor mogoče daleč od Maribora premišluje svoje mariborske grehe. Pametni Mariborčani so veseli, če ga ni vidijo nikdar več.

Javno vprašanje g. dr. Senekoviču: Kako to, da g. dr. Senekovič razpošlja v zadnjem času na stražnice po Mariboru okrožnice v nemškem jeziku? Ali bodo mariborski stražniki res prisiljeni, da se bodo začeli v Jugoslaviji učiti nemški? Čuden Jugoslovan ta naš pol. komisar!

Aretirana komunisti. Iz Gradca se je priklatil v Maribor znani komunist Teuncer, ki je imel tajna posvetovanja z znanim Kopačem-trgovcem in neklim kapitanom. Policiji so se zdeli ti tajnostni sestanki sumljivi in je spravila pod ključ Teuncerja in Kopača. Sedaj se peča stema komunistoma državno pravdnštvo.

Predavanja SKSZ v petek zaradi sv. misijona v stolnici ne bodo.

Slovensko mestno gledališče.

Repertoire tekočega tedna:

V satriku dne 27. maja: Gospodična Kocica, moja žena, Abon. N. 44.

V soboto, dne 29. maja: Skoljka. Delavska predstava 69 zlatih curah.

Iz Ptuja.

Pred kratkim je zaplenila takajšnja policija 1400 zavitkov cigaretnega tobaka, namenjenega čez mejo. Srečen posestnik tega tobaka je bil en železniški uradnik ptujske postaje, imenovan Divoki. Pri lišni preiskavi so našli še dve polni vreči tega kuh-tečega blaga, ter 80.000 kron denarja. V sled tega je bil Divoki znanost na enem dni zapora in 500 krp.

Mala naznanila.

Razna

Trgovina mešanega blaga in eksport za jajca, stara upeljana trdka, se da v najem. Licitacija dne 18. avgusta 1920. Posesnik trdke Jakob Morgenstern, Gornji Petrovec pri Murski Soboti, Prekmurje. 409

Prostovoljna dražba v četrtku dne 27. maja ob 8. uri predpoldne v gradu I. nadstropje Grajska ulica 2 pohištva itd. med drugim 1 pianino, kotli za kuhanje. 477

Dva dečka 11 in 12 let stara, z imenom Grandošek Franc in Jozef Robnik, doma v Mariboru, Elizabetna cesta 24, sta 16. maja odšla od doma. Kdo kaj ve se prosil naj naznani na zgorajšnji naslov. Imela sta modro obleko in zelena klobuka. 416

Odda se 3 mesece stara deklica za svojo Kolodvorska ulica 3/II./8., Maribor. 408

JOSIP NEKREP tesarski mojster in stavbeni podjetnik v Mozartovi ulici 59 v MARIBORU se priporoča za popravila in za napravo novih stavb za točno izvršitev.

Kupi sei

Kupimo vreče, steklenice in sode po najvišjih cenah „Jadran“ Trgovaška prometna d. z o. z. v Mariboru, Gosposka ulica 44. Telefon 393. 388

KUPUJEM

po najvišjih cenah hlode, rezan in tesan jelov kakor trd les ter vsakovrstna drva za kurivo. Viktor Glaser, lesna trgovina v Rušah pri Mariboru. 1796

KUPUJEM LES

tesan, rezan, oglje in drva na vagon, franko vagon. Sv. Lenard št. 29, Brežice ob Savi. 419

LES

rezan, tesan, okrogel, drva in oglje kupi v vsaki množini

„SEVER“

društvo lesnih industrijalcev dravske doline

MARIBOR, Aleksandrova cesta 45.

Proda sei

Prodajam kobilo broj 15 in pol pesti visoke, dobre pasmi, izve se v Perkovi ulici 47, Maribor.

Kočija v dobrem stanu se po ceni proda. Več pove Ivan Dvoršak p. Hoče. 415

Košare za sadje

večje število proda po ceni po družnica JOVO GIGOVIC, Maribor, Glavni trg št. 21. 385

Hiša

tik cerkve, primerna za vsako obrt se proda po ceni. Šolska ul. 5, Maribor. 414

Dobro ohranjen pianino

se proda. Naslov v upravnistvu. 413

Fige, Cibebe, Sardine,

Smyrna izbrane, 1 kilogram K 56—
Elene, 1 kilogram K 48—
holandske, naj-
finajše na olju, 1 skotlja K 19—
razpošilja v vsaki množini

FELIKS PUČKO

trgovina delikates MARIBOR Aleksandrova cesta št. 31.

Poštnina in zavoj se zaračuna po lastni ceni. — KUPUJE med v vsaki množini. 395

POZOR!

Alojzij Gniušek,

Maribor, Glavni trg 6 prodaja po najnižjih cenah sledeče kranjske vrvarske izdelke iz pristne konopljne. Konopce (štrange) močne in navadne, nede, pletene in navad., cungeoce, kratke in dolge, vrvi za perilo po 20 in po 40 m dolge. 407

Službe:

Za I. slov. orlov. tabor v Mariboru

bodo na Tesni gradili velike tribune. Zato rabi pripravljali odbor 25 tesarjev in 25 drugih delavcev. Delo bode trajalo od 1. junija do začetka avgusta. Pozivamo naše tesarje naj se javijo Plača bode po dogovoru. Javijo se lahko v urednistvu Straže. 396

Gospodična,

ki je izgotovila s 1. majem knjigovodski tečaj s stenografsko z jako dobrim uspehom želi službe tukaj ali zunaj. Naslov v upravnistvu „Straže“. 418

RESTAVRACIJA „NARODNI DOM“
— V MARIBORU —
se najtopleje priporoča za obilen obisk
HINKO KOSIČ, RESTAVRATER

Veletrgovina Ludovik Kuharič Ormož
nudi svojo veliko zalogo vsakovrstnega modnega, manufakturnega blaga, platna itd. Nadalje priporoča vedno sveže špicerijsko blago, moko, olje. Nakup in prodaja poljedelskih pridelkov. Dobava vsakovrstne železnine, traverz, cementa, kakor tudi poljedelskih in drugih strojev. — Uvoz in izvoz vseh vrst rezanega in stavbenega lesa. — Lastna motorna žaga. Glavna zaloga delniškega (piva)

DRAŽBA LOVOV.

Lovska pravica v katastralnih občinah 1) Melje, Košak, Frajdek, krajevne občine Lajtersberg in Počehova, krajevne občine Lajtersberg, 3) v krajevni občini Zgornji Duplek, 4) Na Ranci in 5) Čeršak se da potom dražbe v zakup za dobo 6 let t. j. od 1. julija 1920 do 30. junija 1926,

Ta dražba se vrši za pod 1, 2, 3, imenovane občine v sredo dne 16. junija 1920, za občine pod 4, 5, v četrtek, dne 17. junija 1920 vsakokrat ob 10. uri predpoldne pri okrajnem glavarstvu v Mariboru, v sobi št. 8.

TRGOVINI TISKARNE SV. CIRILA

se je posrečilo dobiti še sledeče fino vezane molitvenike

za hirmance, oz. mladino: Őčkena Marija po K 23, 26, 28, 31, 47, 100. — Marija varhinja nedolžnosti po K 25, 38, 32, 47, 57, 67. — Bogumila po K 42, 52, 80. — Rajski glasovi po K 23, 28, 34, 36, 51, 126, 145.

b) za vse stanove in vsako starost.

Skrbi za dušo po K 34, 37, 62. — Gospod ualiči moje molitev! Po K 34, 37, 62. — Sv. Ura po K 32, 34, 36.

Poštnina je v zgornje cene všteta. Na razpolago je malo število molitvenikov

MARIBOR

Restavracija „KRIZEV DVOR“
V MARIBORU
se kar najtopleje priporoča
IZBORNÁ VINA, VSELEJ SVEŽE PIVO TER DOBRA KUHINJA
Leopold in Lenika Habjanič

Hranilnica in posojilnica društva katoliških moistrov v Mariboru, Vetrinjska ulica 20 obrestuje vloge po 4% in daje posojila proti poroštvu. Urađuje v pondeljek in četrtek od 5.—7. ure pop.

GOSTILNA 412
PRI „MESTNI KLAVNICI“
se priporoča za obilen obisk. Za izborna vina se jamči.
ERNEST BIRTIČ, GOSTILNIČAR.

ZAVOD za ZAKLEPANJE in STRAŽENJE

hiš, skladišč, vrtov, javnih naprav, hlevov itd. se nahaja v rokah strokovnjaka, kateremu se lahko popolnoma zaupa. Zavod prevzame tudi straženje in zacarinjanje na kolodvoru ter spremstvo pošiljatev po železnici. Varnost z jamčena. Hišni lastniki, trgovci, obrtniki itd. pristopajte k temu zavodu, ker le na ta način je omogočena moderna reorganizacija tega zavoda. 244

Zavod za straženje in zaklepanje (Wach- und Schliessanstalt) Maribor Frankopanska ulica št. 7.

Obe znani gospodični in gospod
ki se prevzeli v svrhu nadaljne oddaje dne 11. maja t. l. na vlaku, ki prihaja iz Logatca ob 1 uri popoldne, se prosijo, da takoj izročijo blago v trgovini **SAMEC, Ljubljana, Sv. Petra c. 53.**

Gospodarska zadruga za Prekmurje, Mursko polje in Slovenske gorice

prodaja razne manufakture za moške in ženske obleke, vseh vrst špicerije, čevlje, usnje, deske, stavbeni les in poljedelske stroje.

Kupuje pšenico, žito, koruzo, ajdo, proso, oves, kože, sploh vse kmetske pridelke.

Posređuje pri nakupu večjih poljedelskih strojev, kakor parnih mlatilnic in motorjev

Pravico kupovati in prodajati zadrugi imajo samo člani.

Novi člani se sprejemajo v zadržni pisarni v Gornji Radgoni in pri vseh podružnicah. Glavna trgovina in pisarne v Gornji Radgoni.

Podružnice: Gornja Radgona, Murska Sobotna, Cankova, Dolnja Lendava, Radgona, Križevci pri Ljutomeru, Beltinci. 259

Dobičkonosna INDUSTRIJA

Kdor se želi soudeležiti pri podjetju, pri katerem je neuspeh izključen z večjim ali manjšim kapitalom, ima lepo priliko.

Za prijave in pojasnila se obrni na naslov:

JANKO BISTRŠKI poštno ležeče MARIBOR 1.
Znamko za odgovor je priložiti. 410

Rogaška Slatina

Najboljša mineralna voda Tempel vrelec, namizna voda Styria vrelec, medicinska voda Donatski vrelec, medicinska voda

zastopstvo v vseh večjih mestih in krajih. Dobiva se v vseh prodajalnah in restavracijah. Pojasnila daje

Ravnateljstvo Zdravilišča Rogaška Slatina

Pohištvo

TVORNICA IN ZALOGA MARIBOR KOROSKA CESTA 46-53

Peter Hochnegger in drugovi Tovarške cene